

SAK:n puheenjohtaja Lauri Ihalainen

3.10.1991 Helsinki

Suomalaiset hyvinvoinnin rakentajat,
Hyvät ystävät, toverit!

Tähän historialliseen mielenosoitukseen meidät saattaa huoli Suomen taloudesta, huoli työpaikoistamme, huoli palkansaajan asemasta. - Me haluamme palkansaajan turvaksi sopimuksen ja paremman budjetin.

Suomalainen yhteiskunta on kauaskantoisten ratkaisujen edessä. Kysymys kuuluu: Romutammeko vuosikymmenten työn tulokset? Hylkäämmekö hyvinvointiyhteiskunnan? Särjemmekö yhteisymmärryksen hakemiseen perustuvan tuloksellisen politiikan? Palaammeko työpaikoilla ja työmarkkinoilla vastakkainasettelun aikaan? Meidän vastauksemme on kirkas: me emme halua tätä.

Suomalainen yhteiskunta seisoo nyt kuilun reunalla ja valitsee, rakennammeko yhdessä sillan yli laman vai heittelemmekö toisiamme kivillä kunnes edessä oleva kuilu täyttyy.

Maan hallitus on ymmärtänyt tehtävänsä väärin. Se yrittää nujertaa palkansaajat eikä lamaa. Ministerit hyökkäävät ammattiyhdistysliikettä vastaan ja pyrkivät heikentämään työntekijöiden neuvotteluvoimaa ja oikeuksia. Tämä herättää palkansaajissa kasvavaa huolta ja oikeutettua suuttumusta. Missä ovat nyt viime eduskuntavaaleissa palkansaajapuolueiksi ilmoittautuneet ja palkansaajakansanedustajat? Teihin katsotaan ja teiltä odotetaan tekoja eikä kyyristelyä.

Hallituksen ay-vastainen linja on rohkaissut työnantajia epärealistisiin tavoitteisiin. STK:n esitykset sopimusjärjestelmän romuttamisesta, kymmenen prosentin palkanalennuksista ja esitys kaiken kaikkiaan 20 prosentin tulonsiirrosta työntekijöiltä työnantajille ovat mahdottomia. Se täytyisi työnantajien nyt vihdoinkin ymmärtää. STK:n ryöstöesitysten pohjalta ei sopimuksia synny.

Työnantajapuolen rivit tuntuvat olevan perin juurin sekaisin. Metsäteollisuuden patruunat ovat pelanneet kasinopelinsä väärin. Nyt he yrittävät estää tulosopimuksen teon ja haikailevat paluuta menneisyyteen. Se aika ei tule takaisin, jolloin Voikkaan paperitehtaan työläisasuntojen ikkunoista haluttiin poistaa verhotkin ylellisyytenä.

Vuorineuvokset ovat nyt sopimisen jarrumiehinä. Perimmäisenä tavoitteena on kansakunnan hyväksi toimineen neuvottelu- ja sopimusjärjestelmän purkaminen ja työnantajapuolen saneluvallan lisääminen. Tavoitteena työnantajilla tuntuu olevan - ei talousongelmien voittaminen - vaan ammattiyhdistysliikkeen heikentäminen. Tällaiseen hajoita ja hallitse politiikkaan emme suostu.

Hallitus ja työnantajat ovat tehneet pahoja virhearviointeja. Komentelemalla yritetään tehdä nöyräksi niin palkansaajat kuin koko kansakunta. STK:ssa ja hallituksessa on nyt liikaa luutnantti lammioita. - Kansakunta tarvitsisi enemmän vänrikki Koskelaa.

Yhdessä asiassa STK ja maan hallitus ansaisevat kuitenkin kiitoksen. He ovat yhtenäistäneet suomalaisen palkansaajaliikkeen rivit; ammattiliittoihin tulee ennätysmäärä uusia jäseniä. Neljän keskusjärjestömme ja lähes kahden miljoonan järjestäytyneen palkansaajan näkemykset ovat poikkeuksellisen yhteneväiset. Esitänkin, että tästä

aikaansaannoksesta myönnämme Esko Aholle, Iiro Viinaselle ja Tapani Kahrille yhdistyneen ammattiyhdistysliikkeen kultaisen ansiomerkin.

Hyvät ystävät, toverit!

Taloustilanteen vakavuus, ilman työtä olevat veljet ja siskot odottavat myös meiltä vastuuntuntoa, solidaarisuutta ja todellisia tekoja.

Suomalaiset tietävät hyvin, että vaurautemme on luotu työnteolla, keskinäisellä yhteistyöllä ja tasapainoisella yhteiskuntapolitiikalla. Työmarkkinaratkaisut ovat olleet keskeinen osa tämän hyvinvoinnin syntymistä. Miksi nyt vaarantaisimme kaiken tämän?

Ammattiyhdistysliikkeen vaatimukset ovat tänään niin kohtuullisia että hirvittää. Jos työnantajat haluavat jatkaa suomalaisen yhteiskunnan ja työpaikkojen kehittämistä yhteistyön kautta, on ojentamaamme käteen nyt kiireesti tartuttava. Muutoin työnantajat kantavat täyden vastuun sen tien valitsemisesta, jonka varrella odottaa epävarmuus ja yhteenotot. Tällaisesta linjavalinnasta joutuisi kärsimään koko Suomi ja kaikki suomalaiset.

Maan hallituksen kanssa olemme yhdestä asiasta samaa mieltä.

Työmarkkinasopimuksella on nyt kiire. Palkansaajaliike on valmis nopeaan ratkaisuun, joka perustuu talouden tosiasioille ja helpottaa yritysten kustannuksia; ratkaisuun, joka säilyttää suomalaisen sosiaaliturvan, on tasapuolinen eri väestöryhmille, alentaa ruuan hintaa, tuo lisää asuntoja.

Maan talouden kuntoonsaattamisen jarrumiehenä olevat vuorineuvokset on nyt aika lomauttaa.

Hyvät ystävät,

Tämä mielenosoituksemme on vahva osoitus yksituumaisuudestamme. Tänään tästä Senaatintorilta lähtee vahva sanoma Eteläranta kymppiin ja valtioneuvoston linnaan: palataan yhteistyön ja yhteisen aherruksen tielle. Nostetaan suomalainen hyvinvointiyhteiskunta solidaarisesti lamasta.
- Rakennetaan yhdessä silta lamakuilun ylitse.